

Västsaharier i ockuperade El Aaiún trotsade militären och demonstrerade.

Mustapha Ab Daiem i domstolen 2009.

"Att köpa våra naturresurser är att köpa vårt lidande och våra tårar." Kvinnor i fredlig manifestation.

Västsahariska politiska fångar hungerstrejkade i 67 dagar.

Vi ber hela världen att skydda oss

– De kastade stenar så att jag bröt näsan när jag försökte ta mig nedför trappan.

En ung kvinna med nedblodat ansikte berättar på en skakig You Tube-film.

Kameran zoomar in på en annan äldre kvinna, även hon synbarligen utmattad och skadad. I bakgrunden rör sig folk. Det är rörigt, uppenbarligen filmat strax efter själva händelserna.

– De har slagit oss, misshandlat oss, förömläpat oss, spottat på oss, slagit sönder möbler och inredning. Jag kan inte tala mer. Hjälpt oss! Försvara oss! säger hon uppgivet in i kameran.

Modiga manifestationer

Ett halvår efter att marockanska säkerhetsstyrkor demolerade protestlägret Gdeim Izik i november 2010 och fängslade och torterade aktivister, vågar människor sig åter ut på gatan – och inte bara i smyg några sekunder framför en kamera.

Den 23 maj samlades en grupp västsaharier utanför Marockanska gruv- och energiministeriets lokalkontor i El Aaiún. Det var före

detta anställda vid Fosfatgruvan Fos Bucraa som blivit arbetslösa, ersatts av marockansk arbetskraft och nu krävde sin rätt. Det var personer som varit fängslade och försvunnna, som krävde upprättelse och kompensation. Det var västsaharier som krävde att den marockanska myndigheten IER, som inrättades 2004 för att göra upp med och kompensera alla offren för kung Hassans stenhårda regim, skulle återuppta sitt arbete så att det även gäller dem, dessa västsaharier.

Med banderoller och högtalare meddelar andra: "Att köpa våra råvaror är att köpa vår smärta och vårt lidande." "Nej till EU:s fiskeavtal med Marocko" och "Nej till Marockos avancerade status inom EU"

Moustapha Ab Daiem

I juni kom ett dramatiskt meddelande från Malainin Lakhel, ordförande i Västsahariska journalist- och författarförbundet UPES. Mustapha Abdaiem, en skribent och lärare som suttit fängslad sedan 2008 i Tiznit i södra Marocko, hade förts bort. Fyra dagar senare lyckades vänner lokalisera honom till fängelset i Salé utanför Rabat. Ingen myndighet hade informerat hans familj om förflyttningen. Två systrar lyckades få 10 minuters samtal med honom bakom galler i Salé.

Han berättade att han förts iväg i bil i pyjamas med handbojor och förbundna ögon och utan att få med sig vare sig kläder, medicin eller andra tillhörigheter. Mustapha Abdaiem är diabetiker med högt blodtryck och beroende av sin medicin. Nu satt han isolerad. Han trodde själv att "kidnappningen" berodde på att texter av honom, där han uttrycker sina politiska åsikter, hade publicerats på UPES webbsida.

Den 49-årige västsahariern Mustapha Abdaiem är född i Marocko och utbildade sig till lärare i arabiska. Han arbetade också som reporter på flera marockanska tidningar. 2006 blev han medlem i UPES och publicerade på hemsidan flera avslöjande artiklar, som kritiserade de marockanska myndigheterna. 2007 grundade han och andra västsaharier Den västsahariska kommittén till försvar för mänskliga rättigheter i Zag, en stad i södra Marocko.

Han dolde inte att han var för ett självständigt Västsahara och förföljdes ofta av de marockanska myndigheterna.

2008 greps han i Assa, då han öppet stödde västsahariska demonstranter bland annat genom att ta ned en marockansk flagga.

Han dömdes till tre års fängelse 2009 utan att hans advokat var närvarande.

Under sommaren har de fredliga protesterna fortsatt i både El Aaiún och Smara trots att demonstranter blivit slagna av marock-

ansk polis. I framför allt augusti har västsaharier ändå tagit gatorna i besittning i fredliga manifestationer i El Aaiún. Många västsaharier har misshandlats av den nyinrättade specialstyrka inom polisen, som inrättats efter Gdeim Izik med uppgift att kontrollera västsahariska ungdomar.

Större folksamlingar än fyra personer är nu förbjudet.

Hungerstrejkade i 67 dagar

Sex västsahariska män, Bariaz Mohamed, Oumar Eddaoudi, Ahachhach Mohamed, Abraham Rafiki, Ddriss Zagara and Mokhtar Lachhab, i åldrarna 22 till 35 år hungerstrejkade i 67 dagar i Goulemines fängelse

Said Dambar's mamma slogs blodig av polis i maj i sitt eget hem.

i södra Marocko i protest mot att västsaharier marginaliseras och att Marocko plundrar Västsahara på dess naturtillgångar. Efter 57 dagar hungerstrejk i juni hade tre av dem förlorat medvetandet och förts till sjukhus.

Vägrar begrava kroppen

Den 22 december 2010 dog den 26-åriga Said Dambar. Han hade skjutits av marockansk polis i El Aaiún när han återvände till föräldrahemmet från ett internetkafé. Familjen har inte fått någon ordentlig förklaring till dödsfallet. Därför vägrar de att ta emot hans kropp. De kräver en obduktion och en ordentlig polisutredning.

Den 19 maj, fem månader efter dödsfallet, hade västsahariska människorättsaktivister samlats utanför familjen Dambar's hem i en sit-in. Marockansk polis anlände och västsaharierna flydde in i huset några trappor upp.

På filmen ser man hur poliserna kastar stenar, järnstänger och andra tillhyggen mot fönster för att försöka ta sig in i huset med våld. Fönster krossas och till slut tar de sig in.

Lena Thunberg
Källor och bilder:
Sahara Thawra, UPES,
Equipe Media